

Natuurtoets

Kempenbaan oost

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v.
een plan

projectnummer 452233
definitief revisie 00
22 mei 2019

Natuurtoets

Kempenbaan oost

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v. een plan

projectnummer 452233

definitief revisie 00
22 mei 2019

Auteurs

J.M. Kooijman

Opdrachtgever

Gemeente Veldhoven
Meiveld 1
5501 KA VELDHOVEN

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
2020-09-02

beschrijving revisie 00
definitief

goedkeuring
G. Leeuw

vrijgave
A. Hatzman

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Planvoornemen	2
1.3	Doel en onderzoeksvragen	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Soortbescherming	5
2.3	Gebiedsbescherming	6
2.3.1	Natura 2000	6
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	6
2.3.3	Bescherming van houtopstanden	7
3	Methodiek	8
3.1	Algemeen	8
3.2	Bureauonderzoek	8
3.3	Terreinbezoek	9
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	9
4	Resultaten	10
4.1	Gebiedsbeschrijving	10
4.2	Beschermde soorten	10
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	10
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	11
4.2.2.1	Vogels	12
4.2.2.2	Zoogdieren	12
4.2.2.3	Amfibieën	16
4.2.2.4	Insecten	17
4.2.2.5	Planten	18
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	18
4.3	Beschermde gebieden	18
4.3.1	Natura 2000-gebieden	18
4.3.2	Natuurnetwerk Nederland	19
4.3.3	Bescherming van houtopstanden	19
5	Toetsing	21
5.1	Toetsing effect op beschermde soorten	21
5.1.1	Vogels	21
5.1.2	Zoogdieren	21
5.1.2.1	Amfibieën	24
5.1.3	Insecten	25
5.2	Effecten op beschermde gebieden	25
5.2.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	25
5.2.2	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	25

5.2.3	Bescherming van houtopstanden	26
6	Bronnen	27
	Bijlagen	28
	Bijlage 1: Wettelijk kader	29

Globale ligging van het onderzoeksgebied (rood kader) Bron ondergrond: Qgis.

Conclusies en advies

Bedrijventerrein De Run is een bedrijventerrein met een grote betekenis voor de regio. Grote bedrijven als ASML en ook het Maxima Medisch Centrum zijn hier gevestigd. Door de groei van de bedrijven is de bereikbaarheid steeds verder onder druk komen te staan en is er sprake van zware congestie op de belangrijkste toevoerrote: de Kempenbaan. Er is daarom een maatregelenpakket opgesteld om de bereikbaarheid van de Run de komende jaren te verbeteren. Onderdeel hiervan is de reconstructie van de aansluiting Kempenbaan Oost. Deze ontwikkeling is echter in het huidige bestemmingplan niet toegestaan. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het plan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het onderzoeksgebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het onderzoeksgebied is geen NNN-gebied of Natura 2000-gebied aanwezig. Er komen wel beschermde gebieden (NNN of N2000-gebieden) voor binnen de invloedssfeer van het onderzoeksgebied. Er is van directe aantasting van de NNN en de Natura 2000-gebieden geen sprake. (Significant) negatieve effecten zijn uitgesloten op het beleid van het NNN. Wel is er mogelijk een verhoging van stikstofdepositie op omliggende Natura2000- gebieden. Er is daarom noodzaak voor vervolgstappen of een uitgebreidere toetsing. Zie ook Tabel 1.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNN
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Ja	Nee
Effecten?	Mogelijk, als gevolg van stikstof	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Ja	Nee
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Onduidelijk	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het onderzoeksgebied:

- *Algemene broedvogels (zeer waarschijnlijk nestplaatsen);*
- *Zoogdieren (marterachtigen en eekhoorn);*
- *Amfibieën (alpenwatersalamander);*
- *Insecten (iepenpage).*

In Tabel 2 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende plan. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar is.

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in onderzoeksgebied?	Is er sprake van een overtreding?	Is een ontheffing noodzakelijk	Is het plan uitvoerbaar?
Algemene broedvogels	Ja, nesten aanwezig in hoge vegetatie, bomen en water.	Nee, tenzij in gebruik zijnde nesten worden aangetast of verstoord.	Nee, tenzij in gebruik zijnde nesten worden aangetast of verstoord.	Ja
Zoogdieren Marterachtigen	Mogelijk / waarschijnlijk	Mogelijk, indien essentieel leefgebied aanwezig is.	Mogelijk, indien essentieel leefgebied aanwezig is.	Ja; de verwachting is dat een mogelijke ontheffing verleend wordt met aanvullende maatregelen.
Zoogdieren Eekhoorn	Mogelijk	Nee, tenzij in gebruik zijnde nesten in de kwetsbare periode worden aangetast.	Nee, tenzij in gebruik zijnde nesten in de kwetsbare periode worden aangetast.	Ja
Amfibieën Alpenwatersalamander	Ja	Nee, door te werken conform een goedgekeurde gedragscode wordt overtreding voorkomen.	Nee, indien wordt gewerkt conform een goedgekeurde gedragscode	Ja, mits aan de voorwaarden van de gedragscode wordt voldaan.
Insecten lepenpage	Mogelijk	Ja, bij aantasting van het essentieel leefgebied.	Ja, bij aantasting van het essentieel leefgebied.	Ja; de verwachting is dat een mogelijke ontheffing verleend wordt met aanvullende maatregelen.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage 1 staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Bescherming houtopstanden

De bomen in het onderzoeksgebied staan zeer waarschijnlijk binnen de bebouwde kom houtopstanden. Daarnaast staat de gemeente Veldhoven het kappen van bomen zonder vergunning toe, tenzij deze op een beschermde bomenlijst vermeld staan. In het

onderzoeksgebied staan bomen met een vermelding op de monumentale (waardevolle) bomen lijst. Om deze reden dient een kapvergunning te worden aangevraagd bij de gemeente Veldhoven.

1 Inleiding

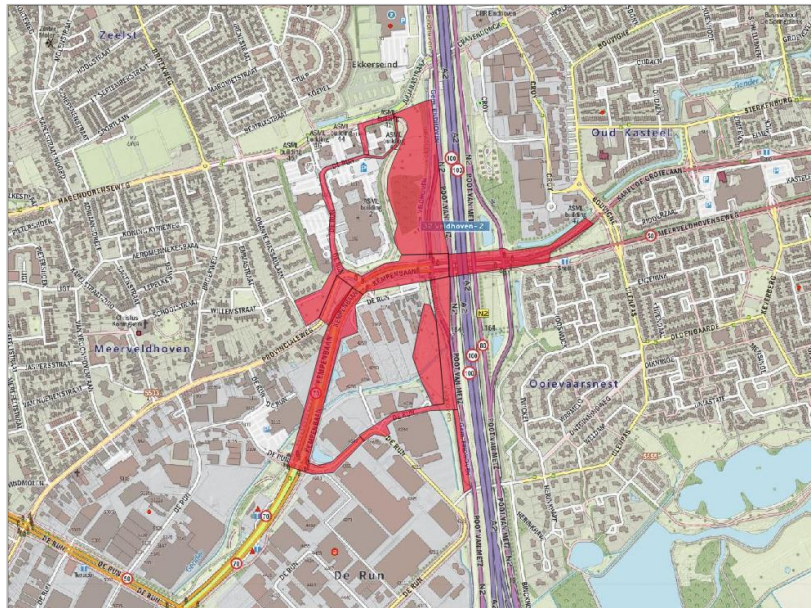
1.1 Aanleiding

Bedrijventerrein De Run is een bedrijventerrein met een grote betekenis voor de regio. Grote bedrijven als ASML en ook het Maxima Medisch Centrum zijn hier gevestigd. Door de groei van de bedrijven is de bereikbaarheid steeds verder onder druk komen te staan en is er sprake van zware congestie op de belangrijkste toevouerroute: de Kempenbaan. Er is daarom een maatregelenpakket opgesteld om de bereikbaarheid van de Run de komende jaren te verbeteren. Onderdeel hiervan is de reconstructie van de aansluiting Kempenbaan Oost. Deze ontwikkeling is echter in het huidige bestemmingplan niet toegestaan. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Ruimtelijke plannen, zoals dergelijke bestemmingsplan, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is.

In Figuur1.1 is de ligging van het onderzoeksgebied weergegeven.

■ Onderzoeksbied

Figuur1.1. Ligging van het onderzoeksbied (rood omkaderd). Bron ondergrond: Qgis.

1.2 Planvoornemen

Het project Kempenbaan-Oost kent oorspronkelijk de volgende hoofddoelstelling: 'het optimaliseren van de doorstroming Kempenbaan door middel van capaciteitsuitbreiding'. Het verbeteren van de ontsluiting van De Run zal niet alleen gericht zijn op autoverkeer, andere mobiliteitsvormen zoals de fiets, openbaar vervoer en collectief vervoer zullen ook een rol spelen. Ook Smart Mobility moet een positieve bijdrage gaan leveren aan de bereikbaarheid van De Run.

Verkeerskundig ontwerp

Door Tauw is in 2019 een integraal Voorlopig Ontwerp (VO) opgesteld voor de reconstructie van de Kempenbaan-Oost. De scope van het wegontwerp is de volledige weginrichting van Kempenbaan-Oost met de gebieden De Run 1000 en De Run 2000. Buiten de scope van het hoofdstuk wegontwerp is de zuidelijke afrit 32 (Veldhoven-Zuid) van de N2 naar de Kempenbaan. Dit omdat het wegontwerp hier nagenoeg overeenkomt met de bestaande situatie. Het aantal opstelvakken, en tevens hun lengtes, van de in het wegontwerp opgenomen VRI-kruisingen, zijn bepaald aan de hand van verkeerssimulaties en de aanwezige fysieke ruimte.

De Kempenbaan

In het ontwerp van de Kempenbaan blijft in de basis het 2x2 profiel behouden. Alleen ter plaatse van de kruisingen zijn extra rijstroken en opstelvakken toegevoegd. Om ruimte te maken voor de extra rijstroken en opstelvakken zijn de rijbanen naar buiten geplaatst. Hierop zijn ook alle aansluitende wegen aangepast. Een overzicht van het voornemen is weergegeven in Figuur1.2. Ook is een dwarsprofiel meegenomen van de Kempenbaan onder het viaduct.

Figuur1.2. Inrichting Kempenbaan Veldhoven. Bron: Croonenburo5, 2019.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het onderzoeksgebied beschermde natuurgebieden (NNN en/of Natura 2000) voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het onderzoeksgebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

Per paragraaf worden tevens de beleidsregels van de provincie aangeduid die specifiek voor deze provincie (en derhalve voor voorliggend voornemen) van toepassing kunnen zijn.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief Bijlage I en II uit Verdrag van Bern en Bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het onderzoeksgebied. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de Bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in Bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage Tabel B en C van voorliggende rapportage. Voor soorten in Bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in Bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Ook zijn de provincies niet altijd het bevoegd gezag. In bepaalde gevallen¹ is dit het rijk (via RVO). Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

Beleidsregels soorten Provincie Noord-Brabant

In de Provincie Noord-Brabant zijn aanvullend op de soorten beschermd in de Habitatrichtlijn en de 'andere soorten' (genoemd in artikel 3.10, Bijlage A en Bijlage B van de Wnb) een aantal soorten uit artikel 3.10 niet vrijgesteld. Het betreft de kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel).

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden. Dit is onderdeel van de actieve soortbescherming uit de Wet natuurbescherming; bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Om dit realiseren is in de Wnb art. 1.12, lid 2 vastgelegd dat de provincies zorgen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland

¹ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/wet-natuurbescherming/taken-en-rolverdeling-bevoegdheden>

De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'- principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

2.3.3 Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming (Wnb) geeft invulling aan de bescherming van houtopstanden die tot aan 1 januari 2017 vielen onder bescherming van de Boswet. De bescherming is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. De Provincie is het bevoegd gezag. De bescherming betreft de houtopstanden die zijn gelegen buiten de bebouwde kom Wnb en die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare) of bestaan uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. De Wnb doet geen uitspraken over houtopstanden die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of met kleinere oppervlakte dan 1.000 m². Bescherming van dergelijke houtopstanden is een taak van de gemeentelijke overheid.

De wet geldt niet voor:

- a) Houtopstanden op erven of in tuinen;
- b) Fruitbomen of windschermen om boomgaarden;
- c) Naaldbomen bedoeld als kerstbomen indien niet ouder dan 20 jaar;
- d) Kweekgoed;
- e) Uit populieren of wilgen bestaande wegbepantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- f) Het dunnen van een houtopstand;
- g) Het uit populieren, wilgen, essen of elsen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van biomassa (onder specifieke voorwaarden).

Voor houtopstanden groter dan 1.000 m² is veelal sprake van overlap met de gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De mate van overlap kan per gemeente verschillen en is dus maatwerk. Toetsing aan de APV valt buiten de scope van de Natuurtoets.

Voor houtopstanden die zijn beschermd in de Wnb geldt een meldingsplicht bij voorgenomen velling, en in principe tevens een herplantplicht. Herplant wordt in principe ter plekke ingevuld. Onder voorwaarden kan herplant ook elders worden gerealiseerd.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het onderzoeksgebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten, Bijlage II Verdrag van Bern en Bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie Tabel B en C in de Bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het onderzoeksgebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2014-2019 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het onderzoeksgebied. In 2017 is in het kader van een eerder stadium van het voornemen nader onderzoek naar soorten uitgevoerd (Tauw, 2017). De resultaten van dit onderzoek zijn meegenomen in de effectbeoordeling. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het onderzoeksgebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het onderzoeksgebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 17 april 2019 is vanaf circa 10:30 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij bewolkt weer met een temperatuur van circa 16 °C. Tijdens het terreinbezoek is het onderzoeksgebied te voet belopen. Gebouwen en bomen zijn vanaf de openbare ruimte bekeken met een verrekijker.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het onderzoeksgebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het onderzoeksgebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het onderzoeksgebied ligt aan de Kempenbaan te Veldhoven (gemeente Veldhoven, Provincie Noord-Brabant).

De directe zones langs de Kempenbaan zijn druk belopen en bereden paden met korte bermen en bomenrijen. De oostelijke zijde van het onderzoeksgebied, voorbij het viaduct, bevat een meer groene omgeving met enkele bosschages. Ook zijn langs de A2 meer natuurlijke biotopen te vinden waar onder andere ecologisch interessante watergangen liggen en jonge bosschages aanwezig zijn. De bomenlanen langs de Kempenbaan bestaan grotendeels uit moerasediken.

In Figuur 4.1 is een impressie gegeven van het onderzoeksgebied.

Figuur 4.1. Impressie van het onderzoeksgebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het onderzoeksgebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (Bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit Bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming alsook vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het onderzoeksgebied (met een straal van 2,5km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2013-2018).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Roek	X		
	Slechtvalk	X		
	Sperwer	X		
	Wespendief	X		
Zoogdieren	Bever		X	
	Bunzing			X
	Eekhoorn			X
	Steenmarter			X
	Vleermuizen**		X	
Amfibieën	Alpenwatersalamander			X
Reptielen	Levendbarende hagedis			X
Insecten - Dagvlinders	Grote vos			X
	Iepenpage			X
Insecten - Libellen	Beekrombout			X
	Bosbeekjuffer			X
Vissen	Beekprik			X
Planten	Drijvende waterweegbree		X	
	Grote leeuwenklauw			X
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

**Vleermuizen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het onderzoeksgebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het onderzoeksgebied.

De bevindingen van het terreinbezoek is per soortgroep uiteenzet; in dezelfde volgorde als in Tabel 4.1.

Afbakening relevante soortgroepen

In het onderzoeksgebied zijn geen grote horsten of nesten aangetroffen van vogels met een jaarrond beschermd nest. Boomvalk, buizerd, havik, roek, sperwer en wespindief zijn uitgesloten. Binnen het onderzoeksgebied gaat geen bebouwing verloren waardoor ook jaarrond beschermde nesten van de huismus, gierzwaluw en slechtvalk met zekerheid zijn uitgesloten. Ook zijn geen geschikte locaties aanwezig voor de grote gele kwikstaart om een nest te bouwen, het voorkomen van nesten van de grote gele kwikstaart is uitgesloten.

Het onderzoeksgebied bevat geen geschikte biotopen voor de bever, het voorkomen van de bever is uitgesloten.

Ook voor de levendbarende hagedis zijn geen geschikte biotopen aanwezig in het onderzoeksgebied en is uitgesloten. Grote vos, beekrombout en bosbeekjuffer zijn biotoop kritische soorten waarvoor geen geschikt leefgebied aanwezig is in het onderzoeksgebied. Het voorkomen van grote vos, beekrombout en bosbeekjuffer is uitgesloten. Het onderzoeksgebied bevat geen geschikte watergangen voor het voorkomen van beekprik en drijvende waterweegbree, het voorkomen van beide soorten is uitgesloten.

De volgende soortgroepen worden hierna beschreven: vogels (algemene broedvogels), zoogdieren (marterachtigen en vleermuizen), amfibieën (alpenwatersalamander), insecten (iepenpage) en planten (grote leeuwenklauw).

4.2.2.1 Vogels

Algemene broedvogels

In het onderzoeksgebied zijn verschillende kleine nesten aangetroffen van algemene broedvogels. De nesten zijn aanwezig in bomen, hoge vegetatie en in het water. Voorbeelden van soorten die tot broeden kunnen komen in het onderzoeksgebied zijn merel, ekster, kauw, koolmees, pimpelmees. Alle in gebruik zijnde nesten van vogels zijn beschermd.

In Hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het onderzoeksgebied op algemene broedvogels uiteen gezet worden.

4.2.2.2 Zoogdieren

Marterachtigen

Bunzing (kleine marterachtigen)

De bunzing komt uit de bureaustudie naar voren. Delen van het onderzoeksgebied zijn geschikt voor deze soort, en overigens ook andere kleine marterachtigen (hermelijn en wezel). De geschikte leefgebieden voor marterachtigen zijn weergegeven in Figuur 4.3.

Figuur 4.3. Geschikt leefgebied van marterachtigen (groen omkaderd) in het onderzoeksgebied (rood omkaderd). Bron ondergrond: Qgis.

Ten noorden van het onderzoeksgebied (op circa 50 meter afstand) is tweemaal een dood exemplaar (verkeersslachtoffer) van de bunzing waargenomen langs de A2. Het is om deze reden zeer waarschijnlijk dat de groenstructuren langs de A2 gebruikt worden door marterachtigen. Figuur 4.4 geeft een impressie van de biotoopgeschiktheid van het onderzoeksgebied voor marterachtigen.

Figuur 4.4. Geschikte biotopen voor marterachtigen in het onderzoeksgebied.

In Hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het onderzoeksgebied op kleine marterachtigen uiteen gezet worden.

Steenmarter

De steenmarter is een cultuurvolger welke veel voorkomt in bebouwd gebied. In de directe zones langs de Kempenbaan is weinig geschikt leefgebied beschikbaar voor de steenmarter. Echter, in de geschikte leefgebieden voor kleine marterachtigen is ook sprake van geschikt leefgebied voor de steenmarter. De steenmarter heeft een groot foerageergebied en kan mogelijk ook foeragerend voorkomen op industrieterreinen. De steenmarter is een erg mobiele soort waar over het algemeen gemakkelijk rekening mee gehouden kan worden.

In Hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het onderzoeksgebied op de steenmarter uiteen gezet worden.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Uit de bureaustudie is gebleken dat een aantal beschermde vleermuizen voorkomt in de omgeving van het onderzoeksgebied. Het voorkomen van verblijfplaatsen in **bomen** is uitgesloten, omdat in de te kappen bomen geen geschikte holtes zijn aangetroffen.

Vliegrouwe/foerageergebied

In het onderzoeksgebied zijn een aantal bomenlanen en mogelijke foerageergebieden aanwezig. De directe zone langs de Kempenbaan is in de avond verlicht en de bomenlanen zijn veelal korte lanen met tussenruimtes van meer dan 20 meter tussen de lanen. Van een doorlopend lijnvormig element is geen sprake. De noordelijke bosschage (welke buiten het onderzoeksgebied valt) kan in potentie een geschikt foerageergebied zijn voor vleermuizen. In het onderzoek van Tauw, 2017 zijn de gebieden uit Figuur 4.5 aangeduid als belangrijke gebieden voor vleermuizen.

Figuur 4.5. Globale ligging van belangrijke foerageergebieden (oranje vlakken) en vliegroute van de gewone dwergvleermuizen (oranje pijlen). Bron: Tauw, 2017.

In Hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het onderzoeksgebied op vleermuizen uiteen gezet worden.

Overige zoogdieren

Eekhoorn

Uit de bureaustudie komt de eekhoorn naar voren. In het onderzoeksgebied zijn geschikte locaties aanwezig waar de eekhoorn kan voorkomen. De geschikte locaties voor de eekhoorn komen overeen met de biotoopgeschiktheid van kleine marterachtigen in Figuur 4.2. Tijdens het terreinbezoek zijn geen typische nesten van eekhoorns aangetroffen, maar door de dichtheid van de noordelijke bosschage en de toegankelijkheid is niet volledig dekkend gezocht in het onderzoeksgebied. Derhalve kunnen eekhoornnesten niet worden uitgesloten in de noordelijke bosschage. Daarnaast wordt de soort veel waargenomen aan de westkant van het onderzoeksgebied (zie Figuur 4.6). Met de eekhoorn kan echter over het algemeen gemakkelijk rekening worden gehouden.

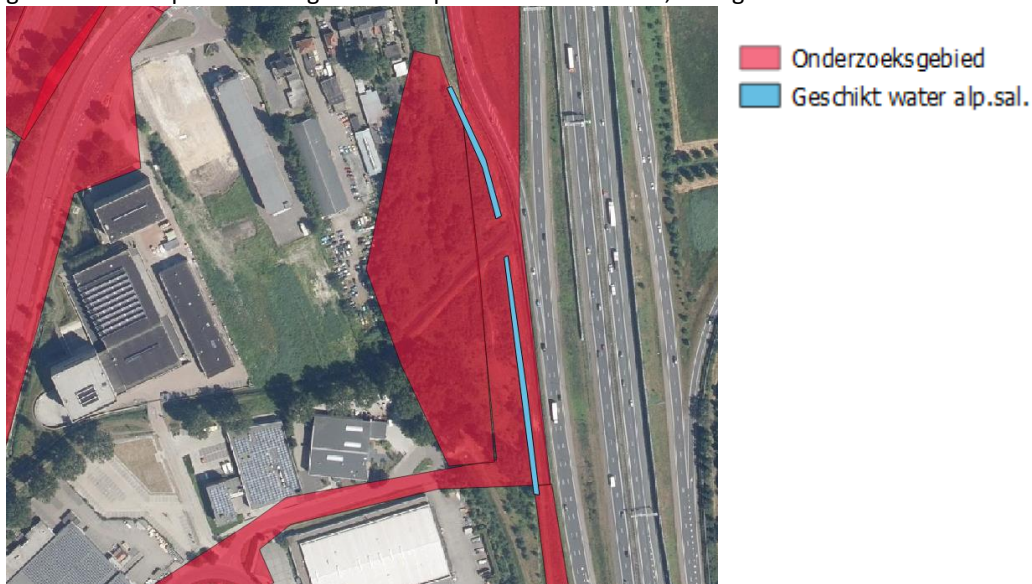
Figuur 4.6. Waarnemingen van de eekhoorn in en om het onderzoeksgebied (NDFP 2014-2019).

In Hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het onderzoeksgebied op de eekhoorn uiteen gezet worden.

4.2.2.3 Amfibieën

Alpenwatersalamander

Uit de bureaustudie komt de alpenwatersalamander naar voren. In het onderzoeksgebied zijn geschikte biotopen aanwezig voor de alpenwatersalamander, zie Figuur 4.7.

Figuur 4.7. Geschikt waterbiotoop voor de alpenwatersalamander (in blauw kader) in het onderzoeksgebied (rood omkaderd). Bron ondergrond: Qgis.

In het nader onderzoek van Tauw (2017) zijn alpenwatersalamanders in de noordelijke watergang geconstateerd.

In Hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het onderzoeksgebied op de alpenwatersalamander uiteen gezet worden.

4.2.2.4 Insecten

Iepenpage

Uit de bureaustudie komt de iepenpage naar voren. De iepenpage is een verborgen levende vlinder welke afhankelijk is van iepen voor de voortplanting. In het oostelijke deel van het onderzoeksgebied wordt de iepenpage regelmatig waargenomen (NDF, 2014-2019), zie Figuur 4.8.

Figuur 4.8. verspreiding van de iepenpage (oranje vlakken) in de omgeving van het onderzoeksgebied (in rood omkaderd). Bron: NDF, 2014-2019.

In het oostelijke deel is mogelijk essentieel leefgebied van de iepenpage aanwezig, zie Figuur 4.9.

Figuur 4.9. Mogelijk essentieel leefgebied van de iepenpage (groenblauw kader) in het onderzoeksgebied (rood kader). Bron ondergrond: Qgis.

De aanwezige iepen in het mogelijke leefgebied dienen te worden gekapt. Om deze reden gaat een mogelijke voortplantingslocatie van deze soort verloren.

In Hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het onderzoeksgebied op de iepenpage uiteen gezet worden.

4.2.2.5 Planten

Grote leeuwenklauw

De grote leeuwenklauw komt uit de bureaustudie naar voren. De grote leeuwenklauw groeit langs bermen, akkers en waterkanten. De waarnemingen van de grote leeuwenklauw zijn gedaan op grote afstand (circa 2 kilometer) ten zuiden van het onderzoeksgebied. De grote leeuwenklauw wordt door het maaibeheer langs de Kempenbaan en de dominantie van soorten als grote brandnetel en witbol in de meer natuurlijke biotopen niet verwacht. Daarnaast gaat geen grootschalig gebied verloren wat een standplaats kan bieden aan de grote leeuwenklauw. De grote leeuwenklauw kan redelijkerwijs worden uitgesloten in het onderzoeksgebied.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het onderzoeksgebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

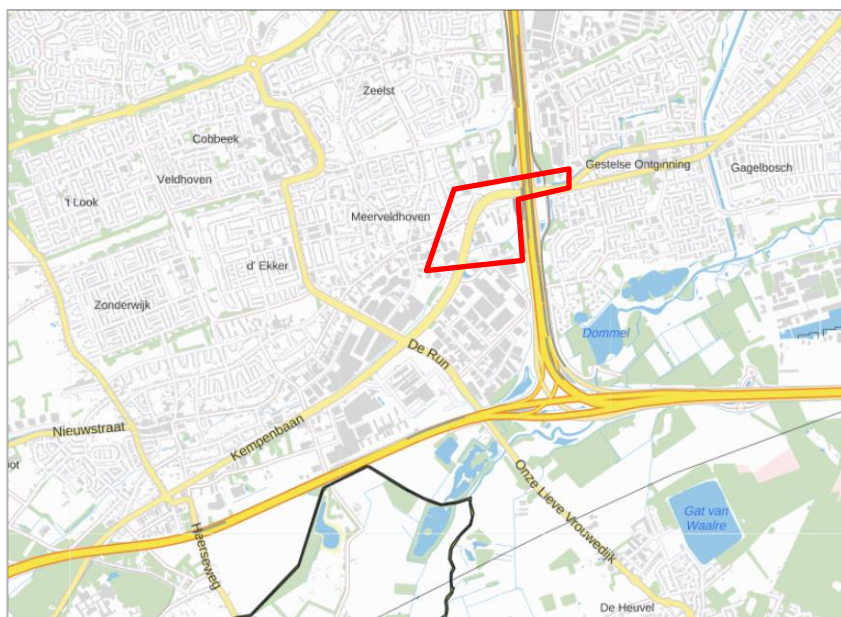
Tabel 4.2. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het onderzoeksgebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Algemene broedvogels	Artikel 3.1	Ja	Enkele kleine nesten zijn aangetroffen in struiken en bomen in het onderzoeksgebied.
Zoogdieren Marterachtigen	Artikel 3.10	Nog onduidelijk	Veel geschikt biotoop aanwezig voor kleine marterachtigen en de steenmarter.
Zoogdieren Vleermuizen	Artikel 3.5	Ja	(Significant) Negatieve effecten op
Zoogdieren Eekhoorn	Artikel 3.10	Nog onduidelijk	Mogelijk leefgebied aanwezig in en om het onderzoeksgebied.
Amfibieën Alpenwatersalamander	Artikel 3.10	Ja	De alpenwatersalamander is in het verleden vastgesteld in de watergangen en zal hier redelijkerwijs nog aanwezig zijn.
Insecten Iepenpage	Artikel 3.10	Mogelijk	Mogelijk maken de iepen in het oostelijke deel van het onderzoeksgebied een onderdeel uit van essentieel leefgebied van de iepenpage.

4.3 Beschermde gebieden

4.3.1 Natura 2000-gebieden

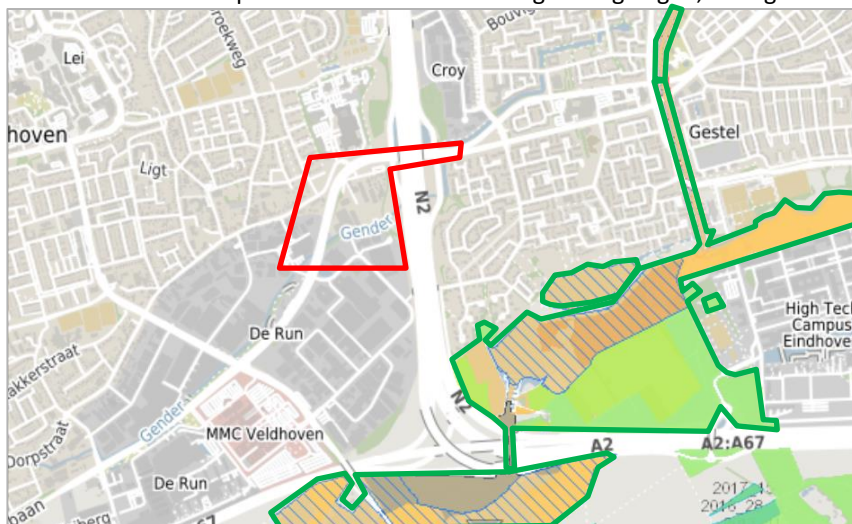
Het onderzoeksgebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote heide & De Plateau' ligt op circa 1,1 kilometer afstand ten zuidwesten van het onderzoeksgebied, zie Figuur 4.10.

Figuur 4.10. Ligging van het onderzoeksgebied (in rood omkaderd) ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied (donkere lijn). Bron: AERIUS calculator.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

In het onderzoeksgebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is op circa 700 meter ten opzichte van het onderzoeksgebied gelegen, zie Figuur 4.8.

Figuur 4.11. Ligging van het onderzoeksgebied (in rood omkaderd) ten opzichte van het dichtstbijzijnde NNN-gebied (binnen groen kader).

4.3.3 Bescherming van houtopstanden

Binnen het onderzoeksgebied zijn houtopstanden aanwezig welke gekapt dienen te worden. Figuur 4.9 toont de te kappen bomen in het onderzoeksgebied.

Figuur 4.11. Te kappen bomen (oranje stippen) in het onderzoeksgebied (in rood omkaderd).

De gemeente Veldhoven beschikt over een lijst met monumentale bomen waar een strenger beschermingsregime voor geldt dan de gemeentelijke APV. Relevante monumentale bomen binnen de gemeente Veldhoven zijn weergegeven in Tabel 4.3 (monumentale bomenlijst, 2009).

Tabel 4.3. Monumentale bomen in de gemeente Veldhoven.

Latijnse naam	Hollandse naam	Aant.	Straat/lokatie	Wijk
Quercus robur	Inlandse eik	1	de Run 2600	VE
Metasequoia glyptostroboi	Moerascypres	13	de Run 6300/ Kempenbaan	ZE
Quercus palustris	Moeraseik	264	Kempenbaan	
Tilia cor.'Rancho'	Linde, kleinbladig	138	Kempenbaan	

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangeven in een tekstkader. In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Toetsing effect op beschermde soorten

De effecten op beschermde soorten als gevolg van het voornemen, worden per soortgroep getoetst. Enkel de soortgroep in Tabel 4.2 zijn relevant bevonden voor voorliggend onderzoeksgebied. Derhalve wordt enkel op deze soortgroepen ingegaan:

- Vogels (algemene broedvogels);
- Zoogdieren (marterachtigen, vleermuizen en eekhoorn);
- Amfibieën (alpenwatersalamander);
- Insecten (iepenpage).

5.1.1 Vogels

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (soortbescherming). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening gehouden worden door werkzaamheden die invloed hebben op het broedbiotoop niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet natuurbescherming (soortbescherming) aan de orde.

1. Werken buiten broedseizoen

Het advies is om buiten het broedseizoen te werken gezien de hoge kans op aanwezige broedgevallen. De vegetatierijke omgeving en de mogelijkheden om nesten te bouwen in de bomen bieden veel broedbiotoop voor vogels. Hierdoor is het van belang dat werkzaamheden die invloed hebben op het broedbiotoop buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd wordt.

2. Vooraf ongeschikt maken

Mocht het bovenstaande niet mogelijk zijn dan dient voorkomen te worden dat broedgevallen ontstaan. Dit kan gedaan worden door geen geschikte broedbiotopen te creëren of toegankelijk te maken, voorafgaand aan het broedseizoen te starten met de werkzaamheden waardoor continue verstoring plaatsvindt zodat de vogels uitwijken, en door te voorkomen dat een rustperiode ontstaat in het broedseizoen en er continu doorgewerkt wordt.

3. Check ecooloog en vrijgave

Daarnaast dient het onderzoeksgebied voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het onderzoeksgebied of de directe omgeving wordt het onderzoeksgebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden ter plaatse uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

5.1.2 Zoogdieren

Marterachtigen

In het onderzoeksgebied is geschikt leefgebied aanwezig van marterachtigen (kleine marters en steenmarter). Marterachtigen zijn beschermd volgens Artikel 3.10, onderdeel A in de Wet natuurbescherming. In de provincie Noord-Brabant zijn de kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) met ingang van 1 januari 2017 niet langer vrijgesteld. Indien verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van marterachtigen wordt aangetast is dit in overtreding met de wet. Het gebruik van het onderzoeksgebied wordt inzichtelijk gemaakt middels nader onderzoek.

Nader onderzoek

Om te bepalen of eventuele verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden, **is inzicht noodzakelijk in het daadwerkelijke gebruik van de geschikte biotopen zoals weergegeven in Figuur 4.2, door marterachtigen**. Dit dient onderzocht te worden aan de hand van de handreiking kleine marters, 2017.

De (potentiele) verblijfplaatsen mogen in de regel van de Wet natuurbescherming niet zonder inzicht in het gebruik aangetast worden.

Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

De potentiële aanwezigheid vormt niet noodzakelijk een belemmering om de uitvoerbaarheid van het voornemen aan te tonen. Het voornemen is uitvoerbaar indien aangetoond kan worden dat aannemelijk is dat een eventuele ontheffing verleend kan worden. Om het onderzoeksgebied functioneel te houden voor marterachtigen is de verbindende functie van opgaande vegetatie en de hoeveelheid functioneel leefgebied van belang. Indien voldoende alternatief leefgebied wordt gerealiseerd, is de verwachting dat een ontheffing zal worden verleend.

Ontheffing aanvragen

Indien daadwerkelijk essentieel leefgebied aanwezig is in het onderzoeksgebied dan dient een ontheffingsprocedure doorlopen te worden. Daadwerkelijke essentiële verblijfplaatsen mogen niet zonder ontheffing en maatregelen aangetast worden. Een dergelijke procedure kan enkel doorlopen worden als volgens het geldende protocol onderzoek is gedaan.

Indien beschermde verblijfplaatsen van marterachtigen aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden aan het bosperceel enkel uitgevoerd worden indien hiervoor een ontheffing Wet natuurbescherming is verleend door de Provincie Noord-Brabant. Bij een ontheffingsaanvraag wordt door het bevoegd gezag getoetst of de soort niet onnodig wordt geschaad en of er voldoende maatregelen getroffen worden. Wanneer het bevoegd gezag akkoord is met de werkwijze omtrent de werkzaamheden en de aangetroffen martersoorten, wordt een ontheffing (vaak onder voorwaarden) verleend. Een dergelijke procedure neemt circa 20 weken in beslag. Daarboven op komt een periode van 6 weken waarin de ontheffing ter inzage ligt en waarin bezwaar gemaakt kan worden.

Verwacht wordt dat na afronding van het soortspecifieke onderzoek het bestemmingsplan in procedure wordt gebracht. Te zijner tijd is duidelijk of er soorten aanwezig zijn en of het bestemmingsplan uitvoerbaar is op het gebied van ecologie. Wanneer er soorten aanwezig zijn waarbij kan worden voldaan aan de volgende voorwaarden dan is het plan naar verwachting uitvoerbaar:

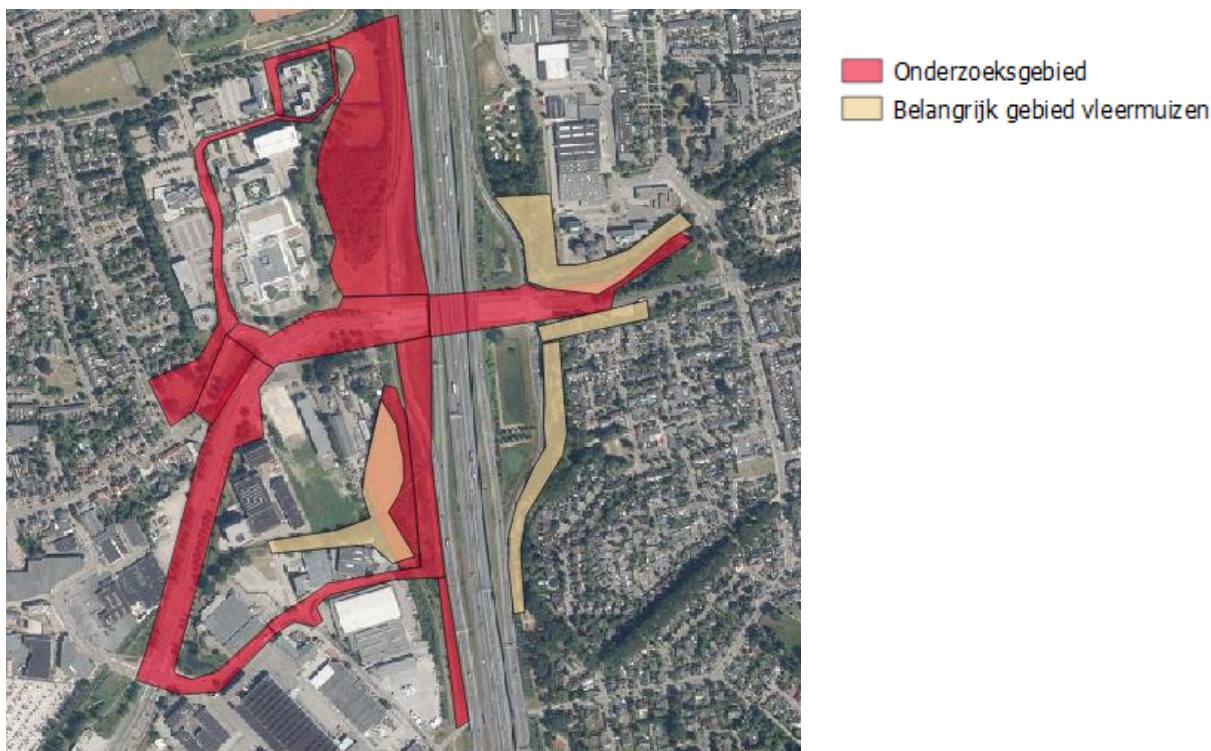
- het plan is locatie-gebonden (er zijn geen alternatieven);
- er een belang is voor meer woongelegenheden;
- er zijn maatregelen voor de soorten te nemen zijn zodat de gunstige staat van instandhouding nooit in het geding komt.

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.5) en staan vermeld op Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Indien daadwerkelijk essentiële leefgebieden aanwezig zijn en deze worden door het voornemen aangetast, is dit in overtreding met de Wet natuurbescherming.

Vliegroutes / foerageergebieden

Essentiële vliegroutes en foerageergebieden zijn evenals verblijfplaatsen beschermd in de Wet natuurbescherming (Artikel 3.5). Voor een dergelijk essentieel element geldt dat deze pas als essentieel mogen worden beschouwd, indien geen alternatieve foerageergebieden en/of vliegroutes aanwezig zijn in de directe omgeving van de huidige vliegroute en/of foerageergebied. In Figuur 5.1 zijn de resultaten van Tauw, 2017 naast het onderzoeksgebied gezet.

Figuur 5.1. Resultaten van het vleermuisonderzoek Tauw, 2017 ten opzichte van het onderzoeksgebied. Bron: Tauw, 2017 & Qgis.

In het zuidwestelijke deel wordt het belangrijke vleermuisgebied slechts aan de oostzijde geraakt door het voornemen. Echter, de bestemming van deze locatie is groen. Van aantasting op belangrijke vleermuisgebieden is geen sprake. Ten noordoosten van het onderzoeksgebied raakt het voornemen een klein deel van het belangrijk leefgebied aan de zuidkant (langs de weg). Echter, de vliegroute wordt onderbroken en er blijft voldoende alternatief leefgebied over. (Significant) negatieve effecten op belangrijk leefgebied van vleermuizen is uitgesloten.

Eekhoorn

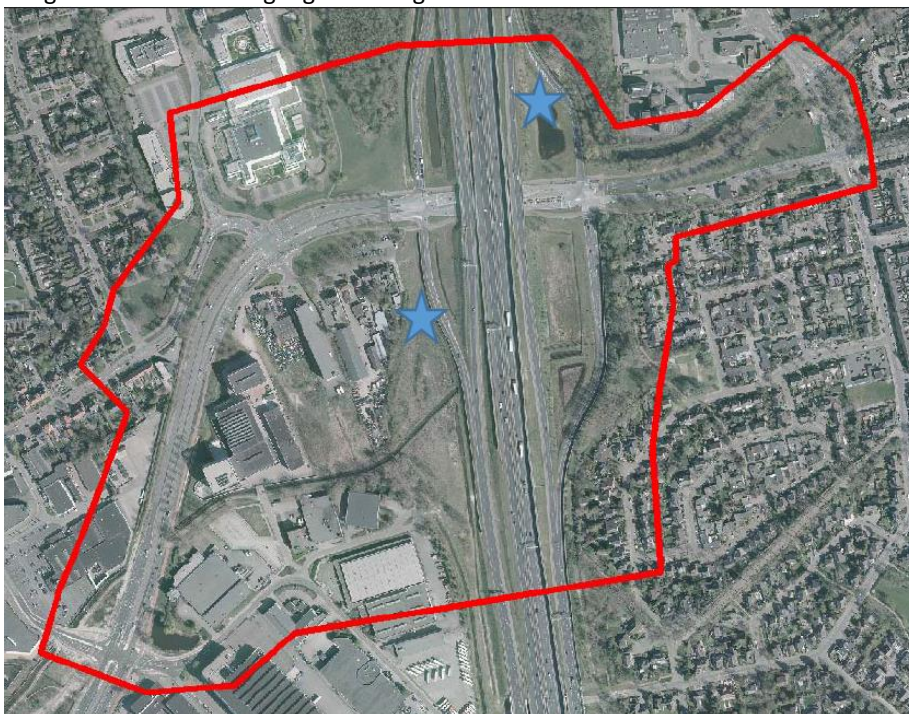
De eekhoorn is beschermd onder Artikel 3.10, onderdeel A van de wet natuurbescherming. In gebruik zijnde nesten van de eekhoorn mogen niet zonder ontheffing worden aangetast. De eekhoorn komt zeer waarschijnlijk voor in en om het onderzoeksgebied.

De eekhoorn kan in het gehele onderzoeksgebied voorkomen. Met de eekhoorn kan echter relatief gemakkelijk rekening worden gehouden door te werken met een goedgekeurde gedragscode (Gedragscode RWS, 2018). Dit betekent dat buiten de kwetsbare periodes van de eekhoorn, gewerkt mag worden zonder ontheffing. Indien binnen de kwetsbare periode van de eekhoorn gewerkt wordt, is een controle op in gebruik zijnde nesten van de eekhoorn aan de orde. De potentiële aanwezigheid van de eekhoorn vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

5.1.2.1 Amfibieën

Alpenwatersalamander

De alpenwatersalamander is beschermd onder Artikel 3.10, onderdeel A van de Wet natuurbescherming. De alpenwatersalamander is in voorgaand nader onderzoek (Tauw, 2017) aangetoond in de watergangen van Figuur 5.2.

Figuur 5.2. Vindplaatsen van de alpenwatersalamander (blauwe sterren) in het onderzoeksgebied (in rood omkaderd). Bron: Tauw, 2017.

Dit betekent dat volgens de gedragscode RWS, 2018 de volgende maatregelen worden opgelegd:

Het beschadigen of vernielen van (vaste) voortplantings- of rustplaatsen en het opzettelijk vernielen van eieren wordt voorkomen of beperkt door:

- P1 de voortplantingslocaties en rustplaatsen (voortplantingswateren, overwinteringslocaties, zomerverblijven, broedhopen en dergelijke) te sparen. De voortplantings- of rustplaatsen worden gemarkeerd op kaart en/of in het veld;
- P2 alternatieve voortplantings- of rustplaatsen te realiseren die de betreffende functie op een volwaardige wijze kunnen overnemen, waardoor de functionaliteit van de voortplantings- of rustplaats behouden blijft. De alternatieve voortplantings- of rustplaatsen moeten functioneren voordat de werkzaamheden van start gaan. De functionele leefomgeving die onlosmakelijk met de nesten of rustplaatsen is verbonden, valt eveneens onder het beschermingsregime van artikel 3.5 of 3.10 Wnb.

5.1.3 Insecten

Iepenpage

De iepenpage is een vlindersoort welke beschermd is onder artikel 3.10, onderdeel A van de Wet natuurbescherming. Het gebruik van het onderzoeksgebied voor de iepenpage wordt in kaart gebracht middels nader onderzoek.

Nader onderzoek

Om te bepalen of eventuele verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden, **is inzicht noodzakelijk in het daadwerkelijke gebruik van aanwezige iepen zoals weergegeven in Figuur 4.9, door de iepenpage.** Dit dient onderzocht te worden door met behulp van een hoogwerker te zoeken naar ei-afzetting en rupsen in iepen.

De (potentiele) voortplantingslocaties mogen in de regel van de Wet natuurbescherming niet zonder inzicht in het gebruik aangetast worden.

Vervolgstappen

Indien de soort aanwezig blijkt te zijn en de te kappen iepen onderdeel uitmaken van het essentiële leefgebied van de iepenpage, dient middels maatwerk van een vlinderdeskundige tot een oplossing m.b.t. mitigatie/compensatie te komen. Voor het aantasten van essentieel leefgebied voor de iepenpage is daarnaast een ontheffing noodzakelijk.

5.2 Effecten op beschermde gebieden

5.2.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen drie kilometer afstand van het onderzoeksgebied een Natura 2000-gebied ligt. Het Natura 2000-gebied ligt buiten het invloedsgebied van het plan wat betreft de meeste verstoringsfactoren zoals, verdroging of geluid- en lichtverstoring. Vanwege de afstand en daardoor de afscherming worden als gevolg van de meeste verstoringsfactoren geen effecten op soorten, habitats van soorten of habitattypen in het Natura 2000-gebied verwacht. De A67 vormt daarnaast een barrière tussen het onderzoeksgebied en het Natura 2000- gebied.

Als gevolg van de infrastructurele aanpassingen treden mogelijk verschillen op in het aantal vervoersbewegingen in het onderzoeksgebied en directe omgeving. Indien sprake is van een toename in verkeersbewegingen zal sprake zijn van een toename in de emissie van stikstof. Stikstof kan op grotere afstand neerslaan en leiden tot vermesting en verzuring van stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten. Effecten als gevolg van stikstof kunnen niet worden uitgesloten. Om deze reden is het noodzakelijk om het voornemen te toetsen aan het stikstofbeleid middels een AERIUS berekening.

5.2.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is bij directe/indirecte aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN binnen het onderzoeksgebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van het onderzoeksgebied liggen wel NNN-gebieden. Ook significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het plan kunnen worden uitgesloten. De ontwikkeling in het onderzoeksgebied heeft geen effect op de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen. Het NNN-beleid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

5.2.3 Bescherming van houtopstanden

Voor bomen binnen de bebouwde kom houtopstanden is de gemeentelijke APV aan de orde. Voor bomen buiten de bebouwde kom houtopstanden is de provincie Noord-Brabant het bevoegd gezag. De grenzen van de bebouwde kom houtopstanden dienen opgevraagd te worden bij de betreffende gemeentes.

De gemeente Veldhoven staat het kappen van bomen toe zonder kapvergunning. Echter, dit geldt niet voor bomen buiten de bebouwde kom houtopstanden en monumentale bomen. In het onderzoeksgebied zijn bomen aanwezig welke op de monumentale bomenlijst staan van de gemeente. Een kapvergunning dient te worden aangevraagd bij de gemeente voor de betreffende bomen.

Voor de uitwerking van het plan blijven ook een hoop bomen behouden waardoor sprake is van een ruime compensatie aan herplant, zie Figuur 5.3.

Figuur 5.3. Voorlopig ontwerp bomen. Bron: Tauw, 2019.

6 Bronnen

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

BIJ12, 2017a. Kennisdocument huismus

Bij12, 2017b. Kennisdocument gierzwaluw

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Monumentale bomenlijst Veldhoven (2009). Geraadpleegd via:

<http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Actueel/Veldhoven/27066.html>

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Tauw (2017). Nader soortgericht onderzoek Kempensbaan Oost. Toetsing aan de Wet natuurbescherming – onderdeel soortenbescherming

Overig:

NDFF

Vlinderstichting

RAVON

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het onderzoeksgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief Bijlage I en II uit Verdrag van Bern en Bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief Bijlage I en II Bern en Bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor een uiteenzetting van soorten. Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in Bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in Tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in Bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, Bijlage II bij het Verdrag van Bern of Bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in Bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of Bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de Bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de Bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn Bijlage IV, Bern Bijlage II, Bonn Bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestaat
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
zilverstreephooibeestje	grote hoefijzerneus		
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel	mopsvleermuis	
	gaffellibel	noordse vleermuis	
	gevlekte witsnuitlibel	rosse vleermuis	
	groene glazenmaker	ruige dwergvleermuis	
	noordse winterjuffer	tweekleurige vleermuis	
	oostelijke witsnuitlibel	vale vleermuis	
	rivierrombout	watervleermuis	
	sierlijke witsnuitlibel	gewone dwergvleermuis	
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	walrus	
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zeeschildpad, lederschildpad, soepschildpad	Bultrug, gewone vinvis	
	gladde slang	bruinvis dwergpotvis	
	muurhagedis	gestreepte dolfijn	
	zandhagedis	gewone dolfijn	
Sporenplanten	geel schorpioenmos	gewone spitsdolfijn	
	tonghaarmuts	grijze dolfijn	
	kleine vlotvaren	kleine zwaardwalvis	
Vissen	steur	narwal	
	houting	orka	
Weekdieren	bataafse stroommossel	tuumelaar	
	platte schijfhoen	witflankdolfijn, witsnuitdolfijn	
Zaadplanten	liggende raket, zomerschroeforchis	noordse vinvis, potvis	
	drijvende waterweegbree	butskop	
	groenknolorchis	dwergvinvis	
	kruiwend moerasscherm	griend, witte dolfijn	
		spitsdolfijn van gray	

Tabel B. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlblauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoornpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparelmoervlinder		Konijn*
Veenhooibeestje	Molmuis		
Veldparelmoervlinder	Ondergrondse woelmuis*		
Zilveren maan	Ree*		
Reptielen	Adder	Rosse woelmuis*	
	Hazelworm	Steenmarter	
	Levendbarende hagedis	Tweekleurige bosspitsmuis*	
	Ringslang	Veldmuis*	
Libellen	Beekkrombout	Veldspitsmuis*	
	Bosbeekjuffer	Vos*	
	Donkere waterjuffer	Waterspitsmuis	
	Gevlekte glanslibel	Wezel**	
	Gewone bronlibel	Wild zwijn	
	Hoogveenglanslibel	Woelrat*	
	Kempense heidelibel		
	Speerwaterjuffer	Kevers	
		Vliegend hert	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel C. "Overige Soorten" onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moeragamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkvooitje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de Tabel (Tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In Tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

	Ontheffingsgronden	Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

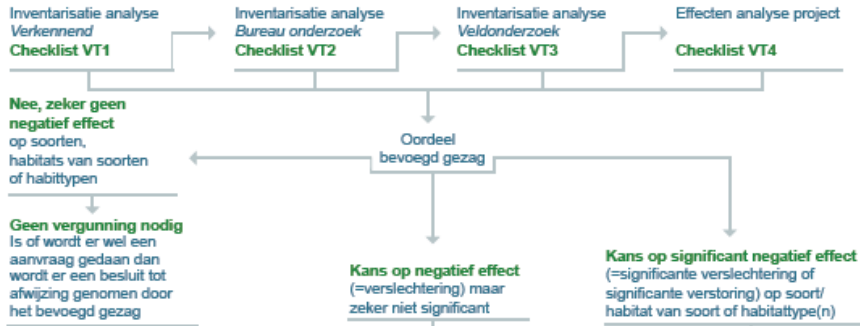
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

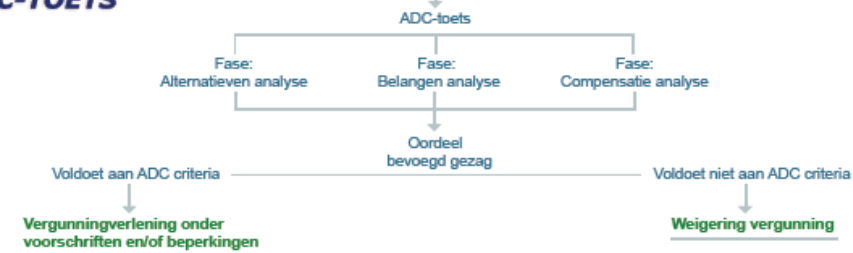
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. +31 6 20606920
E. michel.braad@anteagroup.com

www.anteagroup.nl